

Sygn. akt IV U 707/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Natalia Lipińska

Protokolant: stażysta Sylwia Dymańska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania J. R.

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w T.

z dnia 14 marca 2013 roku nr (...) i (...)

w sprawie J. R.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w T.

przy uczestnictwie osoby zainteresowanej M. R.

o należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników

oddala odwołania.

Sygn. akt IV U 707/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 9 października 2013 r.

Decyzją z dnia 14 marca 2013 r., nr (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 17 ust. 4 i 5 w zw. z art. 36 ust. 1 pkt 1 i art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), stwierdził wobec J. R. obowiązek opłacania dodatkowej składki miesięcznej na ubezpieczenie emerytalno- rentowe za okres od 1 października 2009 r. do 31 marca 2013 r. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że stosownie do złożonego w dniu 6 marca 2012 r. oświadczenia ubezpieczony prowadzi działalność rolniczą w gospodarstwie rolnym o powierzchni 139 ha przeliczeniowych.

W związku z tym, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 ust. 4 powołanej ustawy, jest zobowiązany do opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe w wysokości 24% emerytury podstawowej od dnia 1 października 2009 r.

Odwołanie od tej decyzji wniósł J. R. domagając się jej zmiany i ustalenia, że nie ma obowiązku opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe

w wysokości 24% emerytury podstawowej. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że ustalona przez KRUS powierzchnia jego gospodarstwa wynosiła 31,80 ha (29,20 ha przeliczeniowych) i z takiej powierzchni czerpał pożytki. Jak podniósł,

powierzchnia gospodarstwa rolnego wykazywana we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w latach 2009-2012 stanowiła sumę powierzchni gruntów użytkowanych przez niego (31,80 ha) oraz dwie inne osoby, w tym jego małżonkę M. R., na podstawie umów o oddanie gruntu do bezpłatnego użytkowania. Skoro więc jego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków poniżej 50 ha, nie ciąży na nim ustawy obowiązek opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podniósł też, że jak wynika z informacji uzyskanej od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w latach 2009-2012 odwołujący składał wnioski o płatności bezpośrednie deklarując powierzchnię użytkowanych gruntów rolnych powyżej 100 ha fizycznych. W oświadczeniu z dnia 6 marca 2013 r. wskazał zaś, że obszar gruntów, do których pobiera dopłaty bezpośrednie wynosi 139 ha przeliczeniowe.

Decyzją z dnia 14 marca 2013 r., nr (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1 oraz art. 3, art. 7, art. 16 i art. 17 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), stwierdził podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników i obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie i emerytalno- rentowe dla M. R. od dnia 26 lutego 2013 r.- zobowiązując do opłacania składek J. R.. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że objęcie małżonki rolnika ubezpieczeniem społecznym jest zasadne, ponieważ J. R. jest posiadaczem gospodarstwa rolnego powyżej 1 ha przeliczeniowego, a jego żona po ustaniu pobierania zasiłku chorobowego nie podlegała innemu ubezpieczeniu. Zaznaczył też, że stosownie do złożonego w dniu 6 marca 2012 r. oświadczenia, zgodnie z zasadami określonymi w art. 17 ust. 4 powołanej ustawy, ubezpieczony jest zobowiązany ponadto do opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe w wysokości 24% emerytury podstawowej za małżonkę M. R..

Odwołanie od tej decyzji wniósł J. R. domagając się jej zmiany i ustalenia, że nie ma obowiązku opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe w wysokości 24% emerytury podstawowej za małżonkę M. R. oraz ponowne ustalenie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne rolników dla małżonki od 26 lutego 2013 r. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, że jego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych poniżej 50 ha przeliczeniowych, w związku z czym nie ciąży na nim ustawy obowiązek opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe za żonę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podniósł też, że płatności bezpośrednie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przysługują wyłącznie posiadaczowi gospodarstwa rolnego, który faktycznie wykonuje wszelkie czynności niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania tego gospodarstwa. Dlatego też, dołączone dopiero do odwołania umowy o oddanie gruntu do bezpłatnego użytkowania są niewiarygodne i sprzeczne z ustaleniami faktycznymi. Zaznaczył też, że przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników mówiące o prawach i obowiązkach rolnika odnoszą się w całej rozciągłości do obojga małżonków będących współposiadaczami gospodarstwa rolnego.

Na rozprawie w dniu 13 sierpnia 2013 r. odwołujący oświadczył, że posiada gospodarstwo rolne o powierzchni poniżej 50 ha. Stwierdził, że nie kwestionuje, iż ubiegał się o dopłaty bezpośrednie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Jego zdaniem, KRUS nie powinien jednak ustalać dodatkowej składki w odniesieniu do powierzchni gospodarstwa jaką wykazywał we wnioskach o dopłaty bezpośrednie.

Na rozprawie w dniu 9 października 2013 r. odwołujący podniósł zaś, że otrzymywał decyzje przyznające mu płatności bezpośrednie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w kwotach w nich wskazanych. Dodał, że we

wnioskach do Agencji deklarował powierzchnię działek rolnych, których był właścicielem oraz powierzchnię działek, które

w oparciu o ustną umowę dzierżawił. Powierzchnia ta była powierzchnią faktycznie uprawianych przez niego w danym roku gruntów. Odwołujący podniósł przy tym, że nie zgadza się z twierdzeniem KRUS, że powierzchnia ta w każdym roku była stała i wynosiła 136 ha.

Zainteresowana M. R. w całości poparła żądanie odwołania od decyzji z dnia 14 marca 2013 r., nr (...), i stanowisko prezentowane przez odwołującego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Odwołujący J. R. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako rolnik od dnia 19 lutego 2001 r.

dowód:

- zgłoszenie do ubezpieczenia z dnia 06.06.2001 r.- k. 1 akt KRUS,
- decyzja KRUS z dnia 12.06.2001 r.- k. 7 akt KRUS,
- zaświadczenie z dnia 29.04.2005 r.- k. 60 akt KRUS,

W latach 2009-2012 odwołujący ubiegał się o płatności bezpośrednie do użytkowanych przez siebie gruntów z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. We wnioskach do Agencji deklarował powierzchnię gruntów, których był właścicielem oraz gruntów, które użytkował na podstawie ustnych umów z sąsiadami. Były to grunty położone na terenie gminy B. i R.. Powierzchnia działek rolnych zadeklarowana przez odwołującego we wniosku o przyznanie płatności na rok 2009 do jednolitej płatności obszarowej wynosiła 143,06 ha, a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 142,43 ha. We wniosku o przyznanie płatności na rok 2010 zadeklarowana powierzchnia wynosiła 142,28 hektara, a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 141,44 ha. We wniosku

o przyznanie płatności na rok 2011 r. odwołujący zadeklarował działki rolne o łącznej powierzchni 139,24 ha. Na skutek częściowego cofnięcia wniosku, ostatecznie wielkość ta wynosiła 112,36 ha, a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 111,43 ha. We wniosku o przyznanie płatności na rok 2012 zadeklarowana powierzchnia wynosiła 117 hektara, a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 115,50 ha. Decyzją z dnia

14 grudnia 2009 r. przyznano odwołującemu płatność obszarową na 2009 r. w łącznej wysokości 120.553,62 zł (jednolita 72.209,16 zł oraz uzupełniająca 48.344,46 zł), decyzją

z dnia 22 listopada 2010 r. płatność obszarową na 2010 r. w łącznej wysokości 123.525,31 zł (jednolita 79.502,01 zł, uzupełniająca 43.894,79 zł, płatność do upraw roślin strączkowych

i motylkowych drobnonasiennych 128,51 zł), decyzją z dnia 20 grudnia 2011 r. płatność rolno- środowiskową w pomniejszonej wysokości w kwocie 29.722,67 zł (z uwzględnionej powierzchni 104,73 ha), decyzją z dnia 10 stycznia 2012 r. płatność obszarową na 2011 r.

w łącznej wysokości 107.898,93 zł (jednolita 79.178,82 zł oraz uzupełniająca 28.720,11 zł), decyzją z dnia 3 grudnia 2012 r. płatność rolno- środowiskową w pomniejszonej wysokości

w kwocie 29.548,80 zł (z uwzględnionej powierzchni 105,20 ha) oraz decyzją z tego samego dnia, tj. 3 grudnia 2012 r. płatność obszarową na 2012 r. w łącznej wysokości 98.978,59 zł (jednolita 84.552,93 zł oraz uzupełniająca 14.425,66 zł).

dowód:

- dokumentacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa obejmująca wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz decyzje w sprawie przyznania płatności za lata 2009-2012,
- częściowo zeznania odwołującego J. R.- 00:12:56-00:21:33,

Na skutek wszczętego z urzędu przez KRUS postępowania w sprawie ustalenia wielkości gospodarstwa rolnego odwołującego, w oparciu o pismo Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Małopolski Oddział Regionalny z dnia 17 stycznia 2013 r. ustalono, że odwołujący figuruje w Ewidencji Producentów prowadzonej przez Agencję i w latach 2004-2012 składał wnioski i pobierał środki z tytułu wsparcia bezpośredniego dla rolników, a powierzchnia zgłaszanych przez niego w latach 2009-2012 gruntów przekraczała 100 ha fizycznych. W toku tego postępowania odwołujący złożył też oświadczenie, że pobiera dopłaty bezpośrednie do gruntu o powierzchni 139 ha i nie posiada dokumentów potwierdzających tę wielkość.

dowód:

- zawiadomienie o wszczęciu postępowania- k. 241 akt KRUS,
- pismo Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 17.01.2013 r.- k. 256 akt KRUS,
- oświadczenie z dnia 06.03.2013 r.- k. 265 akt KRUS,

Od 1 stycznia 1989 r. do 30 czerwca 1990 r. i od 1 stycznia 1991 r. do 18 lutego 2001 r. M. R. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako domownik, a od 19 lutego 2001 r. do 31 grudnia 2006 r. jako rolnik (małżonka). Od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2012 r. była zaś zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Po wyczerpaniu okresu zasiłku chorobowego od 26 lutego 2013 r. objęta została ubezpieczeniem społecznym rolników w pełnym zakresie jako rolnik (małżonka).

dowód:

- zaświadczenie KRUS z dnia 20.02.2007 r.- k. 107 akt KRUS,
- zaświadczenie ZUS z dnia 26.02.2013 r.- k. 263 akt KRUS,
- decyzja z dnia 14.03.2013 r.- k. 273 akt KRUS,
- zeznania odwołującego J. R.- 00:12:56,
- częściowo zeznania zainteresowanej M. R.- 00:11:33, 00:23:38,

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów i częściowo zeznań stron.

Za wyjątkiem dołączonych do odwołania umów o oddanie gruntu do bezpłatnego używania M. R. i A. R. z dnia 1 lipca 2009 r. na okres do 13 stycznia

2011 r., pozostałe zgromadzone w sprawie dokumenty, w tym zalegające w aktach organu rentowego, Sąd uznał za w pełni wiarygodne. Autentyczność oraz wiarygodność tych dokumentów, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości, zaś ich treść i forma nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumenty prywatne dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte

w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Szczególne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miała dołączona do akt dokumentacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa obejmująca wnioski odwołującego o przyznanie płatności bezpośrednich oraz decyzje

w sprawie przyznania płatności za lata 2009-2012.

W ocenie Sądu, dołączone do odwołania umowy o oddanie gruntu do bezpłatnego używania M. R. i A. R. z dnia 1 lipca 2009 r. na okres do 13 stycznia

2011 r. nie były wiarygodne, ponieważ okoliczności z nich wynikające pozostawały w jawnej sprzeczności z treścią dokumentacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na podstawie której można stwierdzić, że w latach 2009-2012 to odwołujący był użytkownikiem gruntów będących przedmiotem umów z dnia 1 lipca 2009 r., skoro we wnioskach o płatności bezpośrednie za lata 2009-2012 deklarował powierzchnię gruntów rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych, wnioski te przechodziły pozytywną kontrolę administracyjną, a Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przyznawała ubezpieczonemu w latach 2009-2012 płatności bezpośrednie. Inna niż dokonana przez Sąd ocena umów o oddanie gruntu do bezpłatnego używania z dnia 1 lipca 2009 r. prowadziłaby do konkluzji, że składając wnioski do Agencji ubezpieczony poświadczył nieprawdę i otrzymał pieniądze, które mu się nie należały.

Z tych samych przyczyn zeznania stron (odwołującego J. R. i zainteresowanej M. R.) Sąd uznał za wiarygodne jedynie w części. Odmówił im bowiem wiary

w takim zakresie, w jakim strony wskazały, że odwołujący oddał żonie i synowi część gruntów do bezpłatnego używania i ta część gruntów była uprawiana tylko przez M. R. i A. R., reszta zaś przez ubezpieczonego. Takiej treści zeznań stron przeczy dokumentacja z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W pozostałym natomiast zakresie zeznania stron znalazły potwierdzenie w innych zgromadzonych w sprawie dowodach, w związku z czym brak było podstaw, aby podważać ich wiarygodność.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołania od zaskarżonych decyzji KRUS z dnia 14 marca 2013 r., w świetle ustalonego stanu faktycznego i obowiązujących przepisów prawa, nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 października 2009 r., rolnik, którego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 50 ha przeliczeniowych, opłaca dodatkową składkę miesięczną w wysokości 24% emerytury podstawowej- w przypadku gdy gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych.

Spór w sprawie związany był z koniecznością opłacenia przez wnioskodawcę dodatkowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 100 ha przeliczeniowych za siebie i małżonkę.

Odwołujący J. R. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy jako rolnik od dnia 19 lutego 2001 r., jego małżonka zaś M. R. została objęta tym ubezpieczeniem od dnia 26 lutego 2013 r. W tej części decyzja z dnia 14 marca 2013 r. nie została zaskarżona przez odwołującego, który kwestionował zasadność wysokości ustalonej składki.

Stosownie do treści art. 37 ust. 1 powołanej ustawy, rolnik jest obowiązany, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie osoby podlegające ubezpieczeniu

w jego gospodarstwie oraz informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 marca 2005 r., I UK 195/04, OSNP 2005/21/339), niewywiązanie się rolnika z obowiązku informowania o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności (art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników) nie ma znaczenia dla oceny podlegania ubezpieczeniu społecznemu, powodującemu obowiązek opłacania składek.

Przy ustalaniu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników domniemywa się, że właściciel lub dzierżawca gruntów prowadzi działalność rolniczą. Jeżeli własność lub dzierżawa przysługuje kilku osobom, każda z tych osób

uczestniczy w prowadzeniu działalności rolniczej. Oznacza to, że każda z tych osób będzie zobowiązana do opłacenia składki od całej powierzchni (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 20 marca 2012 r., III AUa 28/12, LEX nr 1171361).

Przedmiotem regulacji art. 17 ust. 4 ustawy jest zasadniczo dodatkowa składka na ubezpieczenie społeczne rolników zależna od wielkości gospodarstwa rolnego. Jednakże przepis ten udziela też odpowiedzi w podstawowej kwestii w tej sprawie, gdyż przy ustalaniu wielkości gospodarstwa rolnego nie wymaga badania cywilnego prawa (tytułu) do gruntów (własności, posiadania), lecz ma na uwadze samo potencjalne władanie lub posiadanie określonego areału gruntów, gdyż uprawnienie rolnika do tych gruntów określone zostało słowem „obejmuje”. Semantycznie słowo to odnosi się do wielu desygnatów. Jego znaczenie jest szersze niż pojęcie prawa rzeczowego lub tytułu wynikającego z umowy. Uprawnione jest więc nawet odnoszenie dodatkowej składki na ubezpieczenie społeczne rolników do faktycznego posiadania gruntów rolnych bez tytułu prawnego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 czerwca 2013 r., II UK 399/12, LEX nr 1353190).

Należy zatem odróżnić regulacje prawa ubezpieczeń społecznych dotyczące składek, a przede wszystkim dotyczące podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, od regulacji dotyczących tytułu do gruntów, na których rolnik prowadzi działalność rolniczą. Jak wyżej zauważono, tytuł ten ujmowany jest w ustawie szeroko jako podstawa dodatkowej składki na ubezpieczenia społeczne (art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników).

W odwołaniach od zaskarżonych decyzji ubezpieczony podniósł, że jego gospodarstwo rolne obejmuje obszar użytków poniżej 50 ha, a zatem nie ciąży na nim ustawowy obowiązek opłacania dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe za siebie i za żonę.

Rozstrzygnąć więc należało, czy gospodarstwo rolne odwołującego obejmowało w spornym okresie obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych, mając na uwadze, że w art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników chodzi o faktyczne posiadanie gruntów rolnych nawet bez tytułu prawnego.

W tej mierze Sąd miał na uwadze, że w latach 2009-2012 w ramach systemu wsparcia bezpośredniego odwołujący ubiegał się o dopłaty bezpośrednie do użytkowanych przez siebie gruntów z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. We wnioskach do Agencji deklarował powierzchnię gruntów, których był właścicielem oraz gruntów, które użytkował na podstawie ustnych umów z sąsiadami. Były to grunty położone na terenie gminy B.

i R.. I tak w kolejnych latach powierzchnia deklarowanych przez niego gruntów wynosiła: w 2009 r.- 143,06 ha (a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 142,43 ha), w 2010 r.- 142,28 ha (a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 141,44 ha), w 2011 r.- 112,36 ha (a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 111,43 ha), natomiast w 2012 r.- 117 ha (a stwierdzona w wyniku kontroli administracyjnej- 115,50 ha).

Na podstawie dołączonej do akt sprawy dokumentacji z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa można też stwierdzić, że w latach 2009-2012 odwołującemu przyznawano odpowiednie kwoty płatności z tytułu użytkowania gruntów rolnych (za 2009 r.- 120.553,62 zł, za 2010 r.- 123.525,31 zł, za 2011 r.- 107.898,93 zł i za 2012 r.- 98.978,59 zł). Dwukrotnie ponadto (decyzje z dnia: 20 grudnia 2011 r. i 3 grudnia 2012 r.) otrzymał on płatności rolno- środowiskowe w pomniejszonej wysokości (w kwotach: 29.722,67 zł i 29.548,80 zł) z uwzględnionej powierzchni 104,73 ha i 105,20 ha.

Zgodnie z przepisami obowiązującej w latach 2009-2012 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r.

Nr 170, poz. 1051 ze zm.), rolnikowi przysługiwała jednolita płatność obszarowa do będącej w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujących się do objęcia tą płatnością zgodnie z art. 124 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 73/2009, jeżeli między innymi wszystkie grunty rolne były utrzymywane zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek

o przyznanie tej płatności i rolnik ten przestrzegał wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności (art. 7 ust. 1 pkt 2 i 2a). Jak zaś stanowi art. 124 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 (Dz. U. UE. L z 2009 Nr 30, poz. 16), do celów przyznania pomocy w ramach systemu jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się wszystkie działki rolne, które były utrzymane w dobrej kulturze rolnej w dniu 30 czerwca 2003 r. Działki te muszą więc spełniać pewne kryteria, tj. muszą stanowić część wykorzystywanej powierzchni użytków rolnych, które w dniu 30 czerwca 2003 r. utrzymane były w dobrej kulturze rolnej bez względu na to, czy w tym dniu wykorzystywano je do produkcji, przy czym „wykorzystywana powierzchnia użytków rolnych” oznacza- poza całkowitą powierzchnią zajmowaną przez grunty orne, uprawami trwałymi oraz ogródkami przydomowymi- również trwałe użytki zielone (ust. 1 i 2 art. 124 powołanego rozporządzenia).

Skoro więc odwołującemu przyznawane były płatności bezpośrednie, musiał on spełniać opisane wyżej wymogi, w szczególności utrzymywać zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy grunty rolne zgłoszone we wniosku.

W tym miejscu zauważyć należy, że ustawodawca, ustalając dopłaty bezpośrednie do gruntów miał na względzie wprowadzenie dodatkowych środków pieniężnych, które wyrównywałyby stopniowo szanse gospodarstw wiejskich. Takie rozumienie posiadania połączonego z faktycznym użytkowaniem gruntów rolnych, wiąże się z celem tych dopłat, czyli dofinansowaniem do produkcji rolnej i pomocy rolnikom rzeczywiście użytkującym posiadane grunty rolne. Wnioskowana pomoc finansowa w formie płatności bezpośrednich udzielona może być tylko tym podmiotom, które są faktycznymi użytkownikami gruntów rolnych tzn. producentom rolnym, którzy rolniczo użytkują posiadane działki rolne, a nadto utrzymują je w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Tytuł prawny do gruntu nie został więc przewidziany jako przesłanka konieczna do ubiegania się o wspomniane świadczenia albowiem do realizacji działalności rolniczej wystarczające jest posiadanie (por. wyroki NSA w Warszawie z dnia: 13 czerwca 2012 r., II GSK 734/11, LEX nr 1216706, z dnia 7 marca 2012 r., II GSK 87/11, LEX nr 1137971, z dnia 29 listopada 2011 r., II GSK 1177/10, LEX nr 1151564, z dnia 19 maja 2011 r., II GSK 500/10, LEX nr 1081553 i z dnia 29 sierpnia 2007 r., II GSK 122/07, LEX nr 368187 oraz wyrok WSA w Poznaniu z dnia 17 maja 2011 r., III SA/Po 732/10, LEX nr 994801).

Sama zatem możliwość władania gruntami rolnymi na podstawie prawa własności nie jest konieczna, liczy się bowiem efektywne (rzeczywiste) w sensie gospodarczym korzystanie z gruntów, czyli faktyczne ich użytkowanie. Innymi słowy płatność przysługuje za rolnicze użytkowanie działek rolnych, a konsekwencją tak wyraźnie przyjętego celu przyznawania płatności jest fakt, że właściciel nie może otrzymać takich dopłat za działki, których- w danym roku objętym przyznawaną płatnością- nie posiadał, nie prowadził na nich upraw, a więc nie utrzymywał ich zgodnie z zasadami zwykłej dobrej praktyki rolniczej.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić trzeba, że skoro odwołującemu przyznawane były płatności bezpośrednie, w latach 2009-2012 użytkował on wszystkie deklarowane we wnioskach grunty o powierzchni przekraczającej 100 ha przeliczeniowych.

Podkreślić również należy, że każdy wniosek o płatności bezpośrednie podlega kontroli organu administracji publicznej. Na organ ten nałożony został obowiązek wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego, przy czym obowiązek ten należy rozumieć w ten sposób, że organ albo czyni to z własnej inicjatywy, jeżeli uważa za konieczne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, albo gromadzi w aktach sprawy dowody wskazane lub dostarczone przez strony, jeżeli mają one znaczenie dla sprawy. Organ administracji publicznej „podejmuje więc wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy”, aby ustalić stan faktyczny sprawy zgodny z rzeczywistością.

W istocie, jak wynika z treści decyzji przyznających odwołującemu płatności, jego wnioski podlegały kontroli organu administracji publicznej, w szczególności co do powierzchni zgłaszanych w tych wnioskach gruntów rolnych.

W latach 2009-2012 powierzchnia ta przekraczała 100 ha przeliczeniowych, a zatem mieściła się w przedziale do 150 ha, o którym mowa w art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Okoliczność, że powierzchnia użytkowanych przez odwołującego gruntów rolnych przekraczała 100 ha przeliczeniowych wynika ponadto z jego oświadczenia złożonego przed organem rentowym w dniu 6 marca 2013 r. o pobieraniu dopłat bezpośrednich do gruntu

o powierzchni 139 ha przeliczeniowych (k. 265) oraz zalegającego w aktach tego organu pisma Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 11 lutego 2013 r.

o zgłaszaniu przez ubezpieczonego w latach 2009-2012 powierzchni gruntów przekraczającej 100 ha fizycznych (k. 256).

Ponadto na rozprawie w dniu 9 października 2013 r. odwołujący oświadczył, że powierzchnia działek jaką wskazywał we wnioskach do Agencji była powierzchnią faktycznie uprawianych przez niego działek w danym roku.

Mając to na uwadze, stwierdzić należało, że KRUS w sposób prawidłowy zobowiązał odwołującego do opłacenia dodatkowej miesięcznej składki na ubezpieczenie emerytalno- rentowe za siebie i małżonkę w zaskarżonych decyzjach.

Uwzględniając powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

(...)

(...)

• (...),

• (...)

• (...)

(...)